

Nuorisoseura Matora ry

TAITEEN PERUSOPETUKSEN KANSANTANSIN OPETUSSUUNNITELMA LAAJA OPPIMÄÄRÄ

JOHDANTO	3
MOTORAN TOIMINTA-AJATUS	3
1. TAITEEN PERUSOPETUKSEN LAAJAN OPPIMÄÄRÄN TEHTÄVÄ	4
2. ARVOT JA YLEISET TAVOITTEET	5
3. OPPIMISKÄSITYS	5
4. OPISKELUYMPÄRISTÖ JA TYÖSKENTELYTAVAT	5
5. OPINTOJEN RAKENNE, LAAJUUS JA OPPILASVALINTA	6
6. OPPIMÄÄRÄN JA OPETUKSEN YKSILÖLLISTÄMINEN	7
7. ARVIOINTI	8
8. TODISTUKSET	9
9. OPETTAJAN KELPOISUUSEHDOT JA TEHTÄVÄT	10
10. OPETUKSEN TAVOITTEET JA SISÄLLÖT OPINTOKOKONAISUUKSITTAIN	11
10.1. Varhaisiän opinnot (3-6-vuotiaat)	12
10.2. Perusopinnot I (7-8-vuotiaat)	13
10.3. Perusopinnot II (9-10-vuotiaat)	14
10.4. Perusopinnot III (11-13-vuotiaat)	15
10.5. Syventävät opinnot I (14-15-vuotiaat)	17
10.6. Syventävät opinnot II (yli 16-vuotiaat)	18
LIITE 1	Kansantanssimerkkien suorittaminen ja -suorituskaavakkeet
LIITE 2	Motoran johtokunnan arviointikohteet taiteen perusopetuksessa
LIITE 3	Kysely oppilaiden vanhemmille
LIITE 4	Taiteen perusopetuksen opintokirja, laaja oppimäärä
LIITE 5	Tanssin laajan oppimäärän perusopintojen päättötodistus
LIITE 6	Tanssin laajan oppimäärän syventävien opintojen päättötodistus
LIITE 7	Päättötyön arviointi, arvioijan kaavake
LIITE 8	Päättötyön ja laajan oppimäärän kokonaisarvosanan arvioinnin kriteerejä
LIITE 9	Oppilaan itsearviointi, perusopinnot I
LIITE 10	Oppilaan itsearviointi, perusopinnot II-III
LIITE 11	Oppilaan itsearviointi, syventävät opinnot

JOHDANTO

Tässä asiakirjassa on määritelty Nuorisoseura Motora ry:n toteuttaman taiteen perusopetuksen kansantanssin opetussuunnitelma. Tämä asiakirja perustuu lakiin taiteen perusopetuksesta 633/1998, 5§, asetukseen taiteen perusopetuksesta 813/1998, 1§ sekä taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteisiin. Laki taiteen perusopetuksesta koskee ensisijaisesti lapsia ja nuoria, mutta opetusta voidaan antaa myös aikuisille. Laajan oppimäärän laskennallinen laajuus on 1300 tuntia.

Suomalaisella kansantanssilla tarkoitetaan tässä asiakirjassa tallennettua leikki-, laulu-, musiikki- ja tanssitradiotiota sekä perinteen pohjalta sommiteltuja ja uusia tanssikoreografioita. Suomalainen tanssiperinne jaotellaan kolmeen pääperinnealueeseen; yleissuomalaiseen, suomenruotsalaiseen ja karjalaiseen. Suomalaiseen kansantanssiin kuuluvat soolotanssit, paritanssit ja ryhmätanssit.

MOTORAN TOIMINTA-AJATUS

Motoran toiminta-ajatuksena on järjestää tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää taiteen perusopetusta lapsille ja nuorille. Lisäksi Motora järjestää mahdollisuuksien mukaan varhaisiän opetusta alle 7- vuotiaille ja aikuisopintoja yli 18-vuotiaille.

Motoran toteuttamassa kansantanssin taiteen perusopetuksessa painotetaan erityisesti karjalaista laulu- ja tanssiperinnettä. Tavoitteena on kehittää opiskelu- ja esiintymistoiminnan avulla monitaitoisia ja ilmaisukykyisiä tanssijoita ja sen myötä vastuullisia, aktiivisia ja sitoutuneita ryhmän jäseniä, jotka saavat iloa harrastuksestaan ja siihen liittyvistä tavoitteista.

1. TAITEEN PERUSOPETUKSEN LAAJAN OPPIMÄÄRÄN TEHTÄVÄ

Taiteen perusopetuksen tehtävänä on luoda perustaa emotionaaliselle, esteettiselle ja eettiselle kasvulle sekä antaa edellytyksiä elinikäiseen tanssin harrastamiseen. Lisäksi laaja oppimäärä kehittää sellaisia taitoja ja tietoja, joita oppilas tarvitsee hakeutuessaan jatko-opintoihin.

Kansantanssin taiteen perusopetuksessa on tärkeä merkitys lapsen kokonaisvaltaisella kasvulla, yhteisöllisyydellä, yhdessä kokemisella ja tekemisellä. Tanssin laaja oppimäärä antaa oppilaalle monipuolisen näkemyksen tanssista ja siihen liittyvistä asioista. Tavoitteena on avata oppilaille uusia mahdollisuuksia ymmärtää taidetta ja kulttuuria sekä niiden sisältämiä merkityksiä.

Kansantanssin opetuksen tehtävänä on kehittää ja säilyttää kansallista kulttuuria sekä tukea oppilaan kykyä arvostaa eri kulttuureita ja toimia monikulttuurisessa yhteiskunnassa. Mota tekee mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä Joensuun seudun muiden tanssi- ja taideoppilaitosten kanssa ja kehittää kansainvälistä yhteistyötä. Yhteistyö voi olla mm. sivuaineopintojen järjestämistä, opettajavaihtoa tai vierailuja.

2. ARVOT JA YLEISET TAVOITTEET

Taiteen perusopetus perustuu ihmiskäsitykseen, jossa ihminen nähdään ainutkertaisena, toisten ihmisten kanssa vuorovaikutuksessa toimivana sekä aktiivisesti omaan elämäänsä vaikuttavana yksilönä. Oppilas rakentaa maailmankuvaansa ilmaisemalla ja tutkimalla taiteen keinoin kokemuksiaan ja itselleen merkityksellisiä elämän sisältöjä.

Kansantanssin laajan oppimäärän opetuksen tavoitteena on saada oppilas kokemaan tanssin ja liikunnan iloa. Oma kokemusperäinen suhde tanssiin luo pohjaa kulttuurimyönteisyydelle ja elinikäiselle tanssiharrastukselle. Tanssissa tarvittavia fyysisiä ja psyykkisiä ominaisuuksia ja taitoja kehitetään tasapainoisesti ja monipuolisesti. Itsensä ilmaiseminen ja esiintyminen ovat tärkeä osa opiskelua. Niiden kautta tuetaan oppilaan luovuuden ja taiteellisen ilmaisun heräämistä sekä terveen itsetunnon kehitystä. Opetuksen tehtävänä on tukea ja ohjata oppilaan kehittymistä hänen omista lähtökohdistaan yksilönä ja

ryhmän jäsenenä. Kansantanssin opetuksen tehtävänä on tukea oppilaan fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia sekä omasta terveydestä huolehtimista.

Taiteen perusopetuksen tehtävänä on johdattaa oppilas pitkäjänteisen työn piiriin ja saada ymmärtämään myös toiston merkitys harjoittelussa. Erilaisiin tanssitapahtumiin ja esityksiin osallistuminen kuulijana ja katsojana on myös taiteen perusopetuksen tärkeä tehtävä samoin kuin valmiuksien antaminen erilaisten kulttuuripalveluiden käyttämiseen.

3. OPPIMISKÄSITYS

Opetussuunnitelma perustuu oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppiminen ymmärretään yksilölliseksi ja yhteisölliseksi taitojen ja tietojen rakennusprosessiksi, jossa työskennellään opettajan ohjauksessa, vuorovaikutuksessa opettajan, ryhmän, ympäröivän taide-elämän ja muun yhteiskunnan kanssa sekä itsenäisesti.

Oppiminen on tavoitteellinen ja pitkäjänteinen prosessi, jossa opettajan tehtävänä on edistää oppimistaitojen kehittymistä ja luoda opiskeluympäristö sellaiseksi, että erilaisten lasten ja nuorten edistyminen on mahdollista.

Opetuksessa huomioidaan oppilaan aiemmat kokemukset ja hänen elämänsä maailmansa. Lähtökohdaksi on tutkiva, toiminnallinen ja kokeileva oppimisprosessi, jossa työskentelytavoilla ohjataan oppilasta arvostamaan kaikkien ryhmän jäsenten työskentelyä ja työn tuloksia. Oppiminen perustuu tekemällä oppimiseen, suunnitelmallisuuteen ja kykyyn arvioida omaa oppimista.

4. OPISKELUYMPÄRISTÖ JA TYÖSKENTELYTAVAT

Opiskeluympäristö tukee oppilaan kasvua ja oppimista sekä antaa hänelle onnistumisen elämyksiä. Tavoitteena on ilmapiiriltään avoin, myönteinen ja oppilasta rohkaiseva opiskeluympäristö, jossa oppilaalla on mahdollisuus asettaa omia tavoitteita. Oppimisympäristö kannustaa sekä itsenäiseen että toisten kanssa työskentelyyn. Hyvä opiskeluympäristö on fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti turvallinen.

Opiskeluympäristöllä tarkoitetaan mm. opetusta ja ohjausta, työskentelytiloja ja välineitä, ryhmän toimintaa, palautetta sekä yhteistyötä huoltajien ja muiden tahojen kanssa.

Motoralla on käytössään tanssisali Motti ja kaupungin muita saleja käytetään tarpeen mukaan. Motissa on tanssinopiskelua varten hankittua välineistöä, joka helpottaa ja monipuolistaa harjoittelua ja palautteenantoa.

Motorassa oppilaita ohjataan kansantanssin lajikulttuurin pariin. Ryhmähengen rakentuminen on tärkeää ja sitä tuetaan mm. järjestämällä harjoitusleirejä ja toimintaa tanssituntien ulkopuolella. Mahdollisuuksien mukaan osallistutaan tapahtumiin, ystävyysryhmätoimintaan ja esiintymismatkoille sekä kotimaassa että ulkomailla. Esiintymisten, toisten esitysten seuraamisen ja luokitteluihin osallistumisen myötä ryhmät saavat palautetta omasta tanssistaan ja näkemystä tanssinkentästä laajemmin. Vanhemmille järjestetään vanhempainiltoja ja heitä aktivoidaan mukaan toimintaan mm. huoltajiksi matkoille ja puvuston tekoon.

5. OPINTOJEN RAKENNE, LAAJUUS JA OPPILASVALINTA

Kansantanssin laajan oppimäärän mukaiset opinnot muodostuvat perusopinnoista I-III ja syventävistä opinnoista I-II. Laajaan oppimäärään lasketaan myös varhaisiän opinnot. Opintojen toteuttamisessa voidaan tehdä yhteistyötä muiden oppilaitosten kanssa.

Opetus jaetaan pääaineeseen, sivuaineeseen ja valinnaisaineisiin. Motorassa **pääaine** on suomalainen kansantanssi. Tanssillista osaamista syvennetään ja laajennetaan sivuaineopinnoilla. **Sivuaineita** voivat oppilaan valinnan mukaan olla esimerkiksi seurataanssit, klassinen baletti, karakteritanssi, etniset tanssit, steppi, jazztanssi, nykytanssi ja kilpatanssi. **Valinnaisaineita** ovat kansantanssia sivuavat ja syventävät lajit, esimerkiksi musiikki, näyttämöilmaisu, apuohjaajana toimiminen, puvustus ja lavastus. Motoran rehtori päättää vuosittain hyväksyttävistä sivu- ja valinnaisaineista.

Kansantanssin taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän laskennallinen laajuus on yhteensä 1300 tuntia. Perusopintojen laskennallinen laajuus on 540 tuntia ja syventävien opintojen 760 tuntia. Opetussuunnitelma on laadittu niin, että oppilaalla on mahdollisuus

suorittaa koko laaja oppimäärä 18 ikävuoteen mennessä. Oppilaalle turvataan mahdollisuus aloitettujen opintojen loppuunsaattamiseen.

Motoran laajan oppimäärän perusopinnoissa kansantanssia on 500h ja sivuainetta 40h. Syventävissä opinnoissa kansantanssia on 600h, sivu- ja valinnaisaineita yhteensä 130h ja päättötyön tekoa 30h. Syventävissä opinnoissa sivu- ja valinnaisaineita tulee kumpiakin olla 130 tunnista vähintään 50h.

Kansantanssin opinnot sisältävät tanssituntien lisäksi myös muuta työtä. Muulla työllä tarkoitetaan esim. ylimääräisille tanssitunneille osallistumista, esiintymisiä, esitysten seuraamista tai kirjallisen työn tekemistä.

Pääaineen opiskeluun käytetään oppitunteja ($a' = 45$ minuuttia) vähintään seuraavasti:

OPINTOJAKSO	IKÄ	OPETUSTA minuuttia/viikko	OPETUSTA tuntia/vuosi	MUU TYÖ tuntia/opintovaihe
Varhaisiän opinnot	3 – 6 v.	30 – 45	20 – 30	
Perusopinnot I	7 – 8 v.	45 – 60	30 – 40	100
Perusopinnot II	9 – 10 v.	60 – 90	40 – 60	
Perusopinnot III	11 – 13 v.	75 – 120	50 – 80	
Syventävät opinnot I	14 – 15 v.	150 – 180	100 – 120	40
Syventävät opinnot II	yli 16 v.	180 – 240	120 – 160	

Kokonaistuntimäärien perusteena on käytetty 13 -15 opetusviikkoa syyslukukaudella ja 15 - 18 opetusviikkoa kevätlukukaudella. Kesällä ja muina loma-aikoina suoritettut opinnot lasketaan myös kokonaistuntimäärään.

Varhaisiän opintoihin otetaan oppilaat ilmoittautumisjärjestyksessä. Perus- ja syventävissä opinnoissa oppilaaksi otossa etusija on jo opintonsa aloittaneilla. Mikäli opiskeluryhmissä on tilaa, niihin otetaan uusia opiskelijoita. Perusopintoryhmiin otettaessa huomioidaan hakijan ikä ja taitotaso, minkä perusteella ryhmän ohjaaja yhdessä rehtorin kanssa valitsee oppilaalle sopivan ryhmän. Opetusryhmän suositeltava koko on 16 - 24 oppilasta. Oppilasvalinnan hyväksyy koulutuksen järjestäjä.

Oppilaan todistettavasti suorittamat toisen koulutuksen järjestäjän järjestämät kansantanssin opinnot voidaan hyväksi lukea pääaineeseen joko kokonaan tai osittain. Hyväksi lukea voidaan enintään se määrä tunteja, minkä oppilaan taitotason saavuttaminen edellyttäisi. Hyväksynnästä päättää rehtori.

6. OPPIMÄÄRÄN JA OPETUKSEN YKSILÖLLISTÄMINEN

Mikäli oppilas ei vammaisuuden, sairauden tai muun näihin verrattavissa olevan syyn vuoksi kykene opiskelemaan oppilaitoksen opetussuunnitelman mukaisesti, opetussuunnitelman tavoitteita voidaan yksilöllistää vastaamaan oppilaan edellytyksiä. Tällöin oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma, jossa määritellään opiskelun tavoitteet, opiskeluaika, opetuksen toteuttamistapa, tarvittavat tukitoimet, mahdolliset suoritukset ja arviointimenettely.

7. ARVIOINTI

Arviointi kohdistuu oppilaan edistymiseen sekä opetuksen järjestämiseen ja toteuttamiseen.

Oppilaan arvioiminen perustuu koko opintojen seurantaan. Arvioitavana on sekä oppimisprosessi että saavutetut taidot ja tiedot. Oppilasarvioinnin tehtävänä on tukea oppilaan edistymistä opinnoissa. Arvioinnin tulee kannustaa, rohkaista ja ohjata oppilasta myös omien tavoitteiden asettamiseen. Kansantanssissa arviointi on vuorovaikutteista. Oppilasarviointi koostuu itsearvioinnista sekä muun ryhmän ja opettajan antamasta palautteesta. Tuntitilanteissa korostuu suullinen arviointi, osallistumis- ja suoritustodistukset ovat kirjallisia. Oppilasarvioinnin tukena käytetään kansantanssimerkkien suorituskriteerejä (liite1).

Syventävien opintojen lopuksi oppilas tekee päättötyön, joka arvioidaan syventävien opintojen päättötodistukseen. Päättötyön arvioi vähintään kaksi tanssialan ammattilaista, joista toinen toimii myös päättötyön ohjaajana.

Motoran johtokunta arvioi Motoran antamaa koulutusta sekä sen vaikutuksia (liite 2). Motoran pedagoginen arviointi toteutetaan ensisijaisesti ohjaajien ja rehtorin kehityskeskusteluilla. Lisäksi arvioinnin apuna voidaan käyttää mm. oppilaille, oppilaiden vanhemmille tai muille sidosryhmille tehtäviä kirjallisia kyselyjä (liite 3). Johtokunta analysoi tehtyjen kyselyjen tulokset yhdessä rehtorin kanssa.

8. TODISTUKSET

Opintojen edistymistä seurataan opintokirjalla (liite 4). Opintokirjaan kirjataan vuosittaiset osallistumistiedot sekä oppilaan suorittamat opinnot.

Oppilas saa tanssin laajan oppimäärän perusopintojen päättötodistuksen (liite 5) ja sanallisen arvioinnin suoritettuaan vähintään 540 tuntia, jotka sisältävät ainakin perusopinnot I-III. Lisäksi oppilaan tulee osoittaa hallitsevansa kansantanssin alkeis-, harrastaja ja taitomerkkiin vaadittavat taidot.

Oppilas saa tanssin laajan oppimäärän päättötodistuksen (liite 6) ja arvioinnin suoritettuaan vähintään 760 tuntia, jotka sisältävät ainakin syventävät opinnot I-II. Lisäksi oppilaan tulee osoittaa hallitsevansa kansantanssin valio- ja mestarimerkkiin vaadittavat taidot. Ennen kirjallista arviointia opettaja ja oppilas käyvät arviointikeskustelun, jolle arviointi perustuu.

Perusopintojen ja syventävien opintojen päättötodistuksessa on seuraavat asiat:

- koulutuksen järjestäjän ja oppilaitoksen nimi
- opinnot, joista päättötodistus annetaan
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika
- sanallinen arvio
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- opetusministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan numero ja päivämäärä
- lainsäädäntö, johon koulutus perustuu
- maininta, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen vahvistamien opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti
- maininta, että tanssin oppimäärä sisältää perusopetuksen ja syventävät opinnot.

Tanssin syventävien opintojen päättötodistuksessa on edellä mainittujen lisäksi seuraavat asiat:

- oppilaan päättötyö, sanallinen arvio ja erillinen arvosana päättötyöstä
- kokonaisarvosana ja sanallinen arvio, suorituksen ajankohta
- arvosana-asteikko

Syventävien opintojen päättötodistus on samalla todistus koko tanssin perusopetuksen laajan oppimäärän suorittamisesta.

Arvosana-asteikko (kriteerit liite 4)

Erinomainen	5
Kiitettävä	4
Hyvä	3
Tyydyttävä	2
Hyväksytty	1

Päättötodistuksen arviointiin tyytymätön voi osoittaa kirjallisen oikaisupyynnön rehtorille viimeistään 3 kuukautta arvioinnin saamisen jälkeen. Oikaisupyyntöön tulee vastata 2 kuukauden kuluessa kirjallisesti.

9. OPETTAJAN KELPOISUUSEHDOT JA TEHTÄVÄT

Taiteen perusopetuksen **kansantanssin opettajan pätevyysvaatimukset** ovat vähintään kansantanssin b -kouluttajatutkinto tai vastaava tutkinto **sekä** perusteelliset omakohtaiset kansantanssitaidot. Lisäksi opettajalla tulee olla suoritettuna vähintään 25 opintopisteen pedagogiset opinnot tai pitkä kokemus opetus- tai kasvatustyöstä. Poikkeavista järjestelyistä sovitaan koulutuksen järjestäjän kanssa.

Opettajan tehtäviin kuuluu opetuksen suunnittelu ja toteutus sekä opetussuunnitelman ja oppilaiden arviointi. Opettaja pitää kirjaa oppilaiden vuosittaisista osallistumistiedoista, merkkisuorituksista ja suoritetuista opintokokonaisuuksista.

10. OPETUKSEN TAVOITTEET JA SISÄLLÖT OPINTOKOKONAISUUKSITTAIN

Opiskelun tavoitteena on, että oppilas kehittää omaa tanssillista ilmaisuaan ja oppii kansantanssin tekniikoita, kehon tuntemusta, tanssin tuntemusta ja esiintymistä.

Kansantanssin tekniikkaopetuksen tavoitteena on, että oppilas oppii ikäkaudelleen sopivia kansantanssitekniikoita, kansantanssin ja muun tanssitaiteen sanastoa ja kansantanssiin liittyvää tapa- ja opiskelukulttuuria.

Kehontuntemuksen tavoitteena on, että oppilas oppii ottamaan huomioon kehon rakenteen ja ymmärtää fyysisten ominaisuuksien ja taitojen tasapuolisen kehittämisen merkityksen harjoittelussaan. Oppilas oppii arvioimaan kehon vaatiman palautumisajan sekä harjoittelun ja levon oikean suhteen.

Tanssin tuntemuksen tavoitteena on, että oppilas tutustuu tanssin eri muotoihin ja lajeihin sekä katsojana että tanssijana. Oppilas oppii pääpiirteittäin kansantanssin kehityksen vaiheet Suomessa ja taidetanssin kehityksen vaiheet Suomessa ja ulkomailla.

Esiintymisen tavoitteena on, että oppilas oppii esiintymään sekä yksilönä että ryhmän jäsenenä ja ilmaisemaan sisältöjä oppimansa tekniikan avulla. Oppilas kehittää luovuuttaan ja oppii tanssiteoksen valmistamisessa tarvittavia tietoja, taitoja ja työtapoja.

10.1. Varhaisiän opinnot (3-6-vuotiaat): 20 – 30 opetustuntia lukuvuodessa

Päätavoitteena on motoristen ja musiikillisten valmiuksien kehittäminen myöhempää tanssinopiskelua varten. Oppilas perehtyy lähinnä suomalaiseen leikki-, loru- ja lauluperinteeseen sekä oppii lapsille tarkoitettuja tansseja ja niissä esiintyvää perusliikekieltä ja tanssitekniikkaa. Oppilaan itsetunto, myönteinen minäkuva ja liikunnallisuus kehittyvät. Toiminnassa korostetaan lapsen luovuutta mm. yhdistämällä kansantanssiin lastentanssia.

Kehontuntemus

- oppilas oppii hahmottamaan omaa kehoaan, sen toimintaa ja mahdollisuuksia
- oppilas harjoittelee tanssinomaista reaktio-, tasapaino-, tilasuuntautumiskykyä ja liiketehtävien yhdistelykykyä
- oppilas saa tarvittavaa lihasvoimaa ryhdikkyuden ylläpitämiseksi

Kansantanssin tekniikka

ASKELEET	OTTEET	KUVIOT	VAKIO-OSAT
<ul style="list-style-type: none"> • tasajakoinen kävely • tasajakoinen juoksu • tasahyppy • sivuaskel • nopea hyppyaskel • erilaiset hyppelyt • laukka-askel eteenpäin / kylki edellä 	<ul style="list-style-type: none"> • käsi kädessä • kädet käsissä • piiriote • käsikynkkäote 	<ul style="list-style-type: none"> • piiri • paripiiri • ketju • vapaasti tilassa 	<ul style="list-style-type: none"> • paripyörintä • piiripyörintä • vastuu • piirivastuu

MUSIIKKITIEDOT JA -TAIDOT	ELÄMYKSELLISYYS JA ESIINTYMISTOIMINTA	TANSSIN TUNTEMUS JA TAPAKULTTUURI
<ul style="list-style-type: none"> • laulu-, rytm- ja loruleikkejä • tasajakoinen rytmi • vapaa sykkeetön rytmi • sanarytmi - perussyke • yksinkertaisten rytmien toistaminen • aloituksen harjoittelu komennon mukaan • äänen ja hiljaisuuden vuorottelu • hiljainen - voimakas • samanlainen - erilainen • hidas - nopea • korkea ja matala ääni • äänen käyttö liikkumisen yhteydessä 	<ul style="list-style-type: none"> - Ryhmätoiminta • ryhmässä toimiminen annettujen ohjeiden mukaan • pienimuotoisia esiintymistilanteita - Tanssi-ilmaisu ja luovuus • liikkuminen ja eläytyminen mielikuvien pohjalta leikeissä, saduissa ja lauluissa • luovia harjoituksia; uusien liikkumistapojen keksimistä ja kokeilua - Tanssielämykset • leikinomaista esiintymistä omalle ryhmälle, muita pienimuotoisia esiintymisiä • vuosittain mahdollisuus katsojana seurata vähintään yksi tanssiesitys 	<ul style="list-style-type: none"> - Tanssin tuntemus • oppilas tutustuu eri tanssilajeihin • oppilas tunnistaa opetuissa tansseissa käytetyt käsitteet ja osaa toimia niiden mukaan - Tanssiin kuuluvat käytöstavat • minä ja pari • minä ja ryhmä • käyttäytyminen esiintymistilanteessa - Tanssi-, puku- ja juhlaperinne • vuodenaikaan sopivat lasten perinneleikit ja lorut

10.2. Perusopinnot I (7-8-vuotiaat): 30 – 40 opetustuntia lukuvuodessa

Päätavoitteena on motoristen ja musiikillisten valmiuksien kehittäminen toiminnallisten leikki-, laulu- ja tanssikokemusten avulla. Oppilas harjoittelee helppoja kansantansseja, tanssisommitelmia, loru- ja laululeikkejä. Tanssia harjoitellaan monipuolisesti ja toiminnassa korostetaan oppilaan luovuutta ja eläytymistä mm. yhdistämällä kansantanssin opiskeluun luovaa tanssia. Huomiota kiinnitetään aiempaa enemmän tekniseen täsmällisyyteen sekä tanssijan ryhdikkääseen olemukseen.

Kehontuntemus

- oppilas harjoittelee monipuolisesti tanssinomaista reaktio-, tasapaino-, tilasuuntautumiskykyä ja liiketehtävien yhdistelykykyä
- oppilas saa tarvittavaa lihasvoimaa ryhdikkyuden ylläpitämiseksi

Kansantanssin tekniikka

ASKELEET	OTTEET	KUVIOT	VAKIO-OSAT
<ul style="list-style-type: none">• laukan suunnanvaihto• erilaiset jalanvaihtohyppelyt• helpot askelikko-yhdistelmät ja suunnanmuutokset	<ul style="list-style-type: none">• portti• laukkaote• kättelyote• peukalo-ote• kyynärkoukkuote	<ul style="list-style-type: none">• vastakkaisrivi• neljän parin neliö• sola• vastakkaispiiri	<ul style="list-style-type: none">• paikanvaihto• paikanvaihto pareittain• porttien käynti• tukki• pannukakku-käännös

MUSIIKKITIEDOT JA -TAIDOT	ELÄMYKSELLISYYS JA ESIINTYMISTOIMINTA	TANSSIN TUNTEMUS JA TAPAKULTTUURI
<ul style="list-style-type: none">• tasa- ja kolmijakoinen rytmi• toistaminen ja säestys keho- ja rytmisoittimilla• perinteisiä ja itse tuotettuja loruja• paljon laulamista• solisti - kuoro -vuorottelu• säe, säepari, säkeistö• nouseva ja laskeva melodia• hiljenevä - voimistuva• hidastuva - nopeutuva	<ul style="list-style-type: none">- Ryhmätoiminta• parin kanssa tanssiminen• pieniä esiintymistilanteita- Tanssi-ilmaisu ja luovuus• ilmaisuharjoituksia tanssien leikin, sadun tai laulun pohjalta• eläytyminen tanssiin ja laulun sanoihin• erilaisten tunteiden ja mielialojen ilmaiseminen tansseissa ja leikeissä- Tanssielämykset• näyttämölle tulo ja näyttämöltä poistuminen• esityksissä tanssien yhdistämistä ja pieniä	<ul style="list-style-type: none">- Tanssitetieto• opittujen tanssien käsitteistön ymmärtäminen ja toimiminen niiden mukaisesti• opettajien tanssien nimien muistaminen- Tanssiin kuuluvat käytöstavat• tanssiparin huomioiminen• käyttäytyminen konsertissa• esitysten arvostaminen- Tanssi-, puku- ja juhlaperinne• vuodenaikaan sopivia

	sommitelmia <ul style="list-style-type: none"> esitysten seuraamista katsojana 	perinne- ja laululeikkejä <ul style="list-style-type: none"> esiintymisasun arvostaminen
--	---	---

10.3. Perusopinnot II (9-10-vuotiaat): 40 – 60 oppituntia lukuvuodessa

Päätavoitteena on suomalaisen kansantanssin perusteiden (askelikot, otteet, kuviot, vakio-osa ja sanasto) harjoittelu ja laulutaidon kehittäminen. Ohjelmistoon kuuluu suomalaisia kansantansseja ja sommitelmia sekä uusia kansantanssikoreografioita. Oppilaalle tarjotaan mahdollisuus kansantanssin alkeis- ja harrastajamerkkien suorittamiseen. Esiintymistoiminta lisääntyy.

Kehontuntemus

- harjoitukset sisältävät tekniikan ohella säännöllisesti myös tanssin edellyttämän lihasvoiman, liikehallintatekijöiden, kestävyden, notkeuden ja kehonhuollon harjoitteita
- myönteinen, luonteva suhde omaan kehoon vahvistuu

Kansantanssin tekniikka

ASKELEET	OTTEET	KUVIOT	VAKIO-OSAT
<ul style="list-style-type: none"> kolmijakoinen juoksu hidas hyppyaskel jenkan askel yksin ja pareittain hyppyaskel pareittain ympäri kädet käsissä ristilaukka vaihtoaskel keinuva kävelyaskel valssin askel kisapyörintäaskel kanta-varvas enkeliskahyppely polkan askel karjalainen puoli-juoksu päristelyjen alkeet 	<ul style="list-style-type: none"> peukaloristiote avoin tanssiote tanssiote yläote olkavarsiote ristipiiriote 	<ul style="list-style-type: none"> risti kahden parin neliö 	<ul style="list-style-type: none"> läpikäyden paikanvaihto kiertuli kättely vastakkain ja seläkkäin karkelo kääntymättä

MUSIIKKITIEDOT JA -TAIDOT	ELÄMYKSELLISYYS JA ESIINTYMISTOIMINTA	TANSSIN TUNTEMUS JA TAPAKULTTUURI
<ul style="list-style-type: none"> • suomalaisen kansantanssin perusrhythmit • säerajojen erottaminen • tasa- ja kolmijakoisuuden erottaminen • taputukset ja polut harjoitteina ja osana tansseja • runsaasti laulua • perusrhythmin etsiminen • helpot kaanonlaulut • tavallisimpien kansanmusiikissa käytettävien soittimien tunnistaminen 	<ul style="list-style-type: none"> - Ryhmätoiminta <ul style="list-style-type: none"> • ryhmän muiden jäsenten huomioiminen • ryhmän kiinteytyminen • tyttöjen ja poikien luonteva kanssakäyminen - Tanssi-ilmaisu ja luovuus <ul style="list-style-type: none"> • laulujen sanojen ilmentäminen • rentouden ja hiljaisuuden kokeminen - Tanssielämykset <ul style="list-style-type: none"> • vaihtelevia esiintymistilanteita • näyttämötilan hahmottaminen • koreografioissa kuvioiden vaihteluja • mahdollisuus nähdä tasokkaita kansantanssiesityksiä ja löytää niistä esikuvia omalle harrastukselleen 	<ul style="list-style-type: none"> - Tanssitieto <ul style="list-style-type: none"> • kansantanssien käsitteiden ymmärtäminen ja käyttäminen - Tanssiin kuuluvat käytötavat <ul style="list-style-type: none"> • pari- ja ryhmäkontaktin luominen • toimiminen tilanteiden edellyttämällä tavalla esiintyjänä, harrastajana ja katsojana - Tanssi-, puku- ja juhlaperinne <ul style="list-style-type: none"> • oman esiintymisasun tuntemus

10.4. Perusopinnot III (11-13-vuotiaat): 50 – 80 opetustuntia lukuvuodessa

Pää tavoitteena on suomalaisen kansantanssin perusteiden laajentaminen ja vahvistaminen, hyvä laulutaito ja esiintymistoiminnan kehittäminen. Oppilas hallitsee suomalaisen kansantanssin lapsille soveltuvien tanssien keskeisen liikekielen ja tekniikan. Oppilaalle tarjotaan mahdollisuus kansantanssin harrastaja- ja taitomerkkien suorittamiseen.

Kehontuntemus

- harjoitukset sisältävät tekniikan ohella säännöllisesti myös tanssin edellyttämän lihasvoiman, liikehallintatekijöiden, kestävyuden, notkeuden ja kehonhuollon harjoitteita
- oppilas ymmärtää karkea- ja hienomotoriikan eron ja osaa käyttää niitä tanssissaan

Kansantanssin tekniikka

ASKELEET	OTTEET	KUVIOT	VAKIO-OSAT
<ul style="list-style-type: none"> • hyppyaskel pareittain ympäri tanssiotteessa • valssi pareittain mp • varvas-kanta • potkumasurkka • polkan askel, pyörintä mp ja vp • sottiisi • tanila • helppoja päristelyjä • ripaska • ryssä 	<ul style="list-style-type: none"> • vyötäröote • takaristiote • kääntöpiiriote • kisapyörintäote • takatanssiote 	<ul style="list-style-type: none"> • kahden käden risti • diagonaalit • kolmikko • kaari 	<ul style="list-style-type: none"> • pujottelu • enkeliskakierto • karkelo kaartaaen • karkelo kääntyen • ristai • pikkuristai

MUSIIKKITIEDOT JA -TAIDOT	ELÄMYKSELLISYYS JA ESIINTYMISTOIMINTA	TANSSIN TUNTEMUS JA TAPAKULTTUURI
<ul style="list-style-type: none"> • suomalaisen kansantanssin erityisrytmit • perusrytmien muuntelu • kansanmusiikissa käytettävien soittimien tunnistaminen • kansanmusiikin perustyyli-lajit 	<ul style="list-style-type: none"> - Ryhmätoiminta • soolo-osien mukaan ottaminen - Tanssi-ilmaisuu ja luovuus • opittujen liikkeiden muuntelu • erilaisten tunnetilojen, mielialojen ja roolien ilmentäminen laulun ja tanssin keinoin - Tanssielämykset • säännöllisiä esiintymistilanteita • näyttämötilan hahmottaminen ja koko alueen hyväksikäyttö • erilaisiin kansantanssitapahtumiin osallistuminen mahdollisuuksien mukaan 	<ul style="list-style-type: none"> - Tanssitieto • suomalaisen kansantanssin pääperinnealueiden tuntemus - Tanssiin kuuluvat käytöstavat • yleisön huomioiminen - Tanssi-, puku- ja juhlaperinne • suomalaisten kansantanssien alueellista jaottelua • oman esiintymisasun tuntemus ja huolto

10.5. Syventävät opinnot I (14-15-vuotiaat): 100 – 120 opetustuntia lukuvuodessa

Päätavoitteena on vahvistaa suomalaisen kansantanssin perusteiden hallintaa ja tuoda tanssimiseen moni-ilmeisyyttä ja teknistä vaativuutta. Oppilas osaa kansantanssien askeleet ja liikekielen keskeisimmän aineksen sekä kansantanssin eri tyylejä. Oppilas osaa ilmentää tanssissaan dynaamisia vaihteluita ja fraseerausta. Lisäksi tutustutaan kansantanssin historian perusteisiin ja korostetaan eri perinnealueiden tanssien tuntemusta. Esiintymistoiminta on säännöllistä ja olennainen osa opiskelua. Oppilaalle tarjotaan mahdollisuus kansantanssin valiomerkin suorittamiseen. Oppilaalle esitellään tanssialan II asteen ammatilliseen koulutuksen mahdollisuuksia.

Kehontuntemus

- oppilas omaa vaativien askeleiden ja hyppyjen sekä pitempikestoisten tanssisuoritusten edellyttämän lihasvoiman ja kestävyuden
- oppilas ymmärtää tärkeimmät fyysisten ominaisuuksien lainalaisuudet ja lihahuollon merkityksen

Kansantanssin tekniikka

ASKELEET	OTTEET	KUVIOT	VAKIO-OSAT
<ul style="list-style-type: none">• parivalssi eri suuntiin• polkkamasurkka• erilaisia päristelyjä• uhtuan askel• isovarvas• jonkin menuetin askel• erilaisia polska-askelikkoja• jokin hoppa-valssiaskelikko	<ul style="list-style-type: none">• polkkaote• polskaote piirissä• polskaote pareittain• ranneote	<ul style="list-style-type: none">• yhdeksikkö• kääntöpiiri• avorivistö	<ul style="list-style-type: none">• uhtuankarkelo• tähti

MUSIIKKITIEDOT JA -TAIDOT	ELÄMYKSELLISYYS JA ESIINTYMISTOIMINTA	TANSSIN TUNTEMUS JA TAPAKULTTUURI
<ul style="list-style-type: none"> • musiikin dynaamiset vaihtelut • iskusävel eri paikoissa • tauon merkitys musiikissa ja tanssissa • kaksiaäniset laulut • kansanmusiikin alueellisia eroja • suomalaisen kansantanssin perusrhythmien omaksuminen ja erityisrhythmien toteutus liikkein 	<ul style="list-style-type: none"> - Ryhmätoiminta • pienen tanssikonsertin (30-45min) valmistaminen • vastuun tunteminen ryhmän jäsenenä olemisesta - Tanssi-ilmaisu ja luovuus • kansantanssin luonteen ilmentäminen • henkilökohtainen tanssi-ilmaisu • improvisaatioita ja liikekokeiluja • tanssillisia askelsarjoja ja niiden variaatioita - Tanssielämykset • vuorovaikutus yleisön kanssa • pieniä yksilö-, pari- ja ryhmäkoreografioita • soittajien liittäminen osaksi kokonaisuutta • arvioiva esitysten seuraaminen 	<ul style="list-style-type: none"> - Tanssitieto • kansantanssin historiaa – tanssien tulojärjestys Suomeen • naapuri- ja sukulaiskansojen tanssiperinteeseen tutustuminen • tyyliuuntien eri vivahteita - Tanssiin kuuluvat käytöstavat • vuorovaikutus yleisön kanssa • edustuskäyttäytyminen kotimaassa ja ulkomailla - Tanssi-, puku- ja juhlaesineet • perustiedot suomalaisista kansallispuvuista ja kansallispukujen käytöstä • tutustuminen johonkin suomalaiseen juhlaesineeseen (esim. häät, vuodenaikajuhlat)

10.6. Syventävät opinnot II (yli 16vuotiaat) 120 – 160 opetustuntia lukuvuodessa

Päätavoitteena on taidollisen osaamisen ohella kokonaisen konserttiohjelmiston hallinta. Oppilas hallitsee suomalaisten perinnealueiden tanssien askeleet, liikekielen ja tyyli vivahteet. Oppilaalle tarjotaan mahdollisuus suorittaa kansantanssin mestarimerkki. Syventävien opintojen aikana oppilaalle esitellään tanssialan ammatillisen koulutuksen mahdollisuuksia.

Kehontuntemus

- oppilas harjoittaa omaehtoisesti konserttiesiintymisten edellyttämää lihasvoimaa ja kestävyttä samoin kuin tanssissa tarvittavaa notkeutta

Kansantanssin tekniikka

ASKELEET	OTTEET	KUVIOT	VAKIO-OSAT
<ul style="list-style-type: none"> • suomalaisten perinnealueiden liikekielen (askeleiden) hallinta • askelyhdistelmät ja muuntelut • askelimprovisaatio • paripolska • hambo 	<ul style="list-style-type: none"> • perusotteiden hallinta • otteiden yhdistelmät ja variaatiot 	<ul style="list-style-type: none"> • peruskuvioiden hallinta • kuvioiden yhdistelyt ja vapaat koreografiat 	<ul style="list-style-type: none"> • vakio-osien hallinta • vakio-osien muuntelut

MUSIIKKITIEDOT JA -TAIDOT	ELÄMYKSELLISYYS JA ESIINTYMISTOIMINTA	TANSSIN TUNTEMUS JA TAPAKULTTUURI
<ul style="list-style-type: none"> • suomalaisen kansanmusiikin rytmien luonteva hallinta ja niihin tuotetut liikevariaatiot • dynaamisten vaihteluiden liikkeellinen ilmentäminen • muotorakenteiden huomioiminen omassa tanssissa • perinnealueen tunnistaminen musiikin tyylin perusteella • moniääniset laulut ja laulamisen tekniikka 	<ul style="list-style-type: none"> - Ryhmätoiminta • kokonaisen tanssikonsertin tuottaminen - Tanssi-ilmaisu ja luovuus • tanssien luonteen ja tyyli-vivahteiden ilmentäminen • ilmaisuharjoituksia • erilaisten yleisöjen huomioiminen - Taide-elämyksiin liittyvät tavoitteet • tunnelmien ilmentäminen • suomalaisen kulttuuridentiteetin vahvistaminen • yhteistyö eri taidealojen kanssa • tanssikonserttien seuraaminen ja analysointi 	<ul style="list-style-type: none"> - Tanssitieto • Kansantanssin historia-tiedon laajentaminen • tiedot tanssialan koulutusmahdollisuuksista • taidetanssi Suomessa ja ulkomailla - Tanssiin kuuluvat käytöstavat • lavatanssikulttuuriin ja tanssietikettiin tutustuminen - Hyvät käytöstavat • oman ryhmän edustamisen vaateiden ymmärtäminen kulttuurinvaihtotilanteissa - Tanssi-, puku- ja juhlaperinne • joidenkin suomalaisten kansallispukujen ja kansanpukujen tunnistaminen • kansantanssi ja tanssi osana suomalaista juhlaperinnettä

Päätötyö

Syventävien opintojen aikana oppilaan tulee tehdä päätötyö. Päätötyön valmistamiseen käytetään 30 h, jotka sisältyvät syventävien opintojen kokonaistuntimäärään.

Päätötyöhön kuuluu taiteellinen ja kirjallinen osio. Taiteellinen työ voi olla työskentelyä tanssijana joko itse sommitellussa tai toisen tekemässä soolo- tai ryhmätanssissa tai työskentelyä koreografina, jolloin teos ohjataan muille. Työskentelyn aikana oppilas pitää työpäiväkirjaa, jota käytetään tukena kirjallisen osion teossa. Kirjallinen osio sisältää kuvauksen työn tekemisen vaiheista ja arvioinnin omasta työskentelystä (pituus 2 sivua).

Päätötyön tekemistä varten oppilaalle nimetään ohjaaja. Ohjaaja käy aloituspalaverissa oppilaan kanssa läpi suunnitelman päätötyön tekemisen aikataulusta, oppilaan omista tavoitteista ja alustavan suunnitelman työstä. Päätötyön tekemisen aikana ohjaaja käy seuraamassa oppilaan työskentelyä 1-2 kertaa. Ohjaaja osallistuu päätötyön arviointiin ja arviointikeskusteluun.

Taiteellinen työ esitetään julkisesti. Päätötyön arvioi vähintään kaksi tanssialan ammattilaista, joista toinen on päätötyön ohjaaja (arviointikaavake, liite 7). Päätötyön tulee olla kansantanssia. Soolotanssin pituus on 2-3 min, ryhmätanssin 3-5 min ja koreografian 3-5min. Päätötyö arvioidaan sanallisella arvioinnilla ja arvosanalla 1-5 syventävien opintojen päätötodistukseen. Oppilas saa arvosanan palautettuaan kirjallisen osion ohjaajalle.

Ennen arviointia oppilas osallistuu arviointikeskusteluun päätötyön arvioitsijoiden kanssa. Arviointikeskustelu pidetään mahdollisuuksien mukaan heti työn esittämisen jälkeen. Päätötyötä arvioidaan suhteessa oppilaan itse asettamiin tavoitteisiin taiteen perusopetuksen arviointitavoitteiden mukaan (liite 8).

KANSANTANSSIMERKKIEN SUORITTAMINEN

Oppilaalla on halutessaan mahdollisuus suorittaa kansantanssin taitojen hallintaa osoittavia merkkejä. Merkin suorittamiseen varataan mahdollisuus 1-2 kertaa lukuvuodessa. Kansantanssimerkit ovat rintamerkkejä, joita voidaan käyttää esimerkiksi esiintymisasuissa.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistuksen saadakseen oppilaan tulee osoittaa hallitsevansa alkeis-, harrastaja- ja taitomerkkiin vaadittavat taidot. Päätötodistuksen saadakseen oppilaan tulee osoittaa hallitsevansa kaikkiin merkkeihin vaadittavat taidot.

Pääsääntönä on, että:

- Alkeis- harrastaja-, ja taitomerkin vaatimusten edellyttämä taso tulee voida saavuttaa perusopintojen aikana
- Valio- ja mestarimerkin taso tulee voida saavuttaa syventävien opintojen aikana.

Merkit voi myöntää arviointinsa pohjalta ryhmän ohjaaja.

KANSANTANSSIN ALKEISMERKKI	suoritus- pvm	uusittava	komment- teja
1. tasajakaisen musiikin rytmissä käveleminen			
2. tasajakaisen musiikin rytmissä juokseminen			
3. tasajakaisen musiikin rytmissä hyppiminen tasahypyin			
4. tasajakaisen musiikin pohjarytmin taputtaminen			
5. tasa- ja kolmijakoisen musiikin erottaminen (4 musiikinäytettä)			
6. nopea hyppyaskel			
7. laukka-askel suuntaa muuttaen			
8. jenkan askel yksin			
9. jenkan askel parin kanssa (b-osan pyörintä kädet käsissä 1 kierros ympäri)			

KANSANTANSSIN HARRASTAJAMERKKI	suorituspvm	uusittava	kommentteja
1. tasajakoisen musiikin rytmissä juokseminen			
2. kolmijakoisen musiikin rytmissä juokseminen			
3. vaihtoaskel			
4. valssin askel yksin suoraan			
5. valssin askel yksin myötäpäivään pyörien			
6. kanta-varvas-hyppy			
7. varvas-kanta-hyppy			
8. polkan askel yksin suoraan			
9. polkan askel yksin myötäpäivään pyörien			
10. polkan askel pareittain myötäpäivään pyörien			
11. kisapyörintä parin kanssa			
12. karjalainen puolijuoksu			
13. päristely hitaasti			
14. päristely tempossa			
15. puoliripaska (pojilla)			
16. yksi suomalainen kansanlaulu ulkoa			
17. annetun rytmin toistaminen taputtamalla (4 näytettä, kukin 8 iskun mittaisia)			
18. säerajojen erottaminen kuullusta musiikista			
19. tasa- ja kolmijakoisen musiikin erottaminen (4 musiikinäytettä)			

KANSANTANSSIN TAITOMERKKI	suoritus- pvm	uusittava	komment- teja
1. musiikin säerajojen erottaminen (vals si, jen kka, masurkka, polkka, polska)			
2. kansantanssin rytmien taputus (vals si, polkka, jen kka, masurkka)			
3. paripolkka myötä- ja vastapäivään pyörien			
4. parivals si myötäpäivään pyörien			
5. potkumasurkka			
6. polkkamasurkka pyörien myötäpäivään			
7. ruotsalaispolska-askelikko			
8. askel-vaihtoaskel –askelikko			
9. 2 sottiisivariaatiota			
10. enkeliska-askel			
11. 2 erilaista päristelyä			
12. 2 erilaista ripaskaa (pojat)			

KANSANTANSSIN VALIOMERKKI	suorituspvm	uusittava	kommentteja
1. kuullun musiikin tunnistaminen (polkka, jenkka, masurkka, valssi, polska)			
2. tanila			
3. isovarvas			
4. 3 polska-askelvariaatiota (eri kuin taitomerkissä)			
5. jokin hoppavalssiaskelikko			
6. 3 polkkavariaatiota			
7. 3 masurkkavariaatiota			
8. parivalssi vp pyörien			
9. 3 valssivariaatiota			
10. uhtuan askel			
11. ryssä			
12. jonkin menuetin askel			
13. parisottiisikoreografian suunnittelu ja sujuva hallinta (vähintään 4 eri variaatiota,			

yhteispituus 64 tahtia)			
-------------------------	--	--	--

KANSANTANSSIN MESTARIMERKKI	suoritus- pvm	uusittava	komment- teja
1. hambo			
2. paripolska			
3. 2 eri menuetin keskeisen liikekielen ja tanssityylin hallinta			
4. parivalssikoreografian suunnittelu ja sujuva hallinta (vähintään 4 eri variaatiota, yhteispituus 64 tahtia)			
5. paripolkkakoreografian suunnittelu ja sujuva hallinta (vähintään 4 eri variaatiota, yhteispituus 64 tahtia)			
6. parimasurkkakoreografian suunnittelu ja sujuva hallinta (vähintään 4 eri variaatiota, yhteispituus 64 tahtia)			
7. päristelysarjan suunnittelu ja hallinta (vähintään 4 eri variaatiota, yhteispituus 64 tahtia)			

MOTORAN JOHTOKUNNAN ARVIOINTIKOHTTEET TAITEEN PERUSOPETUKSESSA

Koulutustarjonta

- opetustuntien määrä vuodessa
- esitystoiminta
- lisäkurssien tarjonta opintojen eri vaiheissa
- lukujärjestyksen toimivuus

Oppilasmäärän kehitys

- oppilasmäärä ryhmittäin / opintovaiheittain
- pyrkineet / hyväksytyt
- keskeyttäneet

Opetussuunnitelma

- opetuksen rakenteen ja oppilaiden ikäjaon toimivuus
- ajantasaisuus

Opetushenkilöstö

- riittävyys
- kelpoisuus / opetustaito
- sitoutuneisuus
- työtyytyväisyys
- oppilastyytyväisyys
- halu / mahdollisuudet itsensä kehittämiseen

Hallinto

- toiminnan suunnittelun ja toteutuksen toimivuus
- talouden hallinta (talousarvio ja tilinpäätös)
- henkilökunnan riittävyys
- johtokunnan rakenne, toimivuus ja sitoutuneisuus
- henkilökunnan viihtyvyys
- toiminnan julkisuuskuva, tiedottaminen
- yhteistyötahot

Tilat ja kalusto

- riittävyys
- tarkoituksenmukaisuus
- huolto

KYSELY TAITEEN PERUSOPETUKSEN TOTEUTUKSESTA OPPILAIDEN VANHEMMILLE

Hyvät Nuorisoseura Motorassa opiskelevat sekä huoltajat!
Haluamme kehittää Motoraa entistä paremmaksi opinahjoksi.
Avain onnistumiseen olette te! Mielipiteidenne avulla voimme
parantaa toimintojamme ja siksi pyydämmekin lomakkeen
täyttämistä ja palautusta 30.4. mennessä. Lomakkeen voi palauttaa
Motin postilaatikkoon tai ohjaajille.

Oppilaan nimi ja ryhmä

___ Oppilas jatkaa opintoja Motorassa seuraavana lukuvuonna.

___ Oppilas ei aio jatkaa opintoja Motorassa seuraavana lukuvuonna.

___ Oppilas on kiinnostunut osallistumaan XXXXXX-sivuaineopintoihin seuraavana lukuvuonna.

Alla olevan kyselyn on täyttänyt

_____ huoltaja

_____ huoltaja yhdessä oppilaan kanssa

YMPYRÖI NUMERO, JOKA PARHAITEN VASTAA MIELIPIDETTÄSI

1=olen täysin eri mieltä

2=olen jokseenkin eri mieltä

3=en osaa sanoa

4=olen jokseenkin samaa mieltä

5=olen täysin samaa mieltä

TILAT JA OPETUSVÄLINEET

opetustilat ovat toimivat

1

2

3

4

5

opetustilat ovat siistit

1

2

3

4

5

puku- ja odotustilat ovat siistit ja tarkoituksenmukaiset

1

2

3

4

5

tanssisali Motin sijainti on hyvä

1

2

3

4

5

TIEDOTTAMINEN

saan riittävästi tietoa oppilaitoksen ajankohtaisista asioista
1 2 3 4 5

saan tarvitsemani tiedon riittävän hyvissä ajoin
1 2 3 4 5

ESITYSTOIMINTA

esityksiä on vuosittain sopivasti
1 2 3 4 5

esitysten taso on hyvä
1 2 3 4 5

MUITA OPETUKSEEN LIITTYVIÄ ASIOITA

opetussuunnitelmat ovat toimivat ja tiedän niistä riittävästi
1 2 3 4 5

opetuksen laatu on yleisesti hyvä
1 2 3 4 5

ilmapiiri Motorassa on hyvä
1 2 3 4 5

puvusto on toimiva
1 2 3 4 5

ilmoittautumiskäytäntö on toimiva
1 2 3 4 5

saan riittävästi vastinetta lukukausimaksulleni
1 2 3 4 5

MITÄ HALUAISIT VIELÄ SANOA?

Mihin olet tyytyväinen? _____

Mikä voisi olla toisin? _____

Kiitos vaivannäöstänne!

TAITEEN PERUSOPETUKSEN TANSSIN
LAAJAN OPPIMÄÄRÄN PERUSOPINTOJEN
PÄÄTTÖTODISTUS

Onnilaan nimi ja henkilötunnus

Opiskelu-aika

Sanallinen arvio

Paikka, pvm

Rehtori

Tanssin laaja oppimäärä sisältää perusopinnot ja syventävät opinnot.
Joensuun kaupunki on 26.3.2002 tekemällään päätöksellä päättänyt hankkia taiteen perusopetuksesta
säädetyn lain (633/1998) mukaista tanssin perusopetusta Nuorisoseura Matora ry:ltä.

Koulutus perustuu Opetushallituksen määräykseen 38/011/2002.

Nuorisoseura Motora ry

TAITEEN PERUSOPETUKSEN TANSSIN
LAAJAN OPPIMÄÄRÄN
PÄÄTTÖTODISTUS

Onnilaan nimi ja henkilötunnus

Opiskeluaika
Syventävät opinnot suoritettu

Arvosana päättötyöstä
Päättötyö
Opintojen kokonaisarvosana

Sanallinen arvio

Paikka, pvm

Rehtori

Tanssin laaja oppimäärä sisältää perusopinnot ja syventävät opinnot.

Arvosana-asteikko: erinomainen 5, kiitettävä 4, hyvä 3, tyydyttävä 2, hyväksytty 1.

Joensuun kaupunki on 26.3.2002 tekemällään päätöksellä päättänyt hankkia taiteen perusopetuksesta säädetyn lain (633/1998) mukaista tanssin perusopetusta Nuorisoseura Motora ry:ltä.
Koulutus perustuu Opetushallituksen määräykseen 38/011/2002.

Päättötyön arviointi, tanssija

Yleistä

Oppilaan itselleen asettamien tavoitteiden saavuttaminen _____

Oppilaan kyky itsenäiseen ja ohjattuun työskentelyyn _____

Päättötyöprosessin vaiheet _____

Työskentelytaidot

Työskentelytavat _____

Motivoituneisuus _____

Oma-aloitteisuus, pitkäjänteisyys, harrastuneisuus _____

Reagointi erilaisiin tilanteisiin _____

Tekninen suoritus

Kansantanssin hallinta

Arvosana	1	2	3	4	5

Tekniikka

(liikkuvuus, voima, nopeus, tasapaino, kestävyys,
rytmisyys, reaktiokyky)

Arvosana	1	2	3	4	5

Ilmaisu

Tulkinta/ ilmaisukyky

(persoonallisuus, heittäytyminen)

Arvosana	1	2	3	4	5

Tyylin hallinta

Arvosana	1	2	3	4	5

Päättötyön arviointi, koreografi

Yleistä

Oppilaan itselleen asettamien tavoitteiden saavuttaminen _____

Oppilaan kyky itsenäiseen ja ohjattuun työskentelyyn _____

Päättötyöprosessin vaiheet _____

Työskentelytaidot

Työskentelytavat _____

Motivoituneisuus _____

Oma-aloitteisuus, pitkäjänteisyys, harrastuneisuus _____

Reagointi erilaisiin tilanteisiin _____

Sommittelu

Arvosana	1	2	3	4	5

Koreografian soveltuvuus esittäjälle

Arvosana	1	2	3	4	5

Liikemateriaalin laatu, ominaisuudet ja omaperäisyys

Arvosana	1	2	3	4	5

Tilankäyttö

Arvosana	1	2	3	4	5

Dynamiikka

Arvosana	1	2	3	4	5

Musiikin käyttö

Arvosana	1	2	3	4	5

Ilmaisullinen omaperäisyys

Arvosana	1	2	3	4	5

TANSSIJAN PÄÄTTÖTYÖN ARVIOINNIN KRITEREJÄ (1-5)

5 (erinomainen)

Oppilas osoittaa monipuolisuutta ja taidokkuutta tanssijana niin tanssiteknisesti kuin ilmaisullisesti. Tanssijalla on vahva näyttämöllinen läsnäolo ja hän kommunikoi muiden tanssijoiden ja yleisön kanssa koreografian ja esityksen idean vaatimalla tavalla. Tanssija esiintyy varmasti ja osaa reagoida nopeasti yllättävissäkin tilanteissa. Tanssijan erityinen vahvuus / vahvuudet huomioidaan arvioinnissa.

4 (kiitettävä)

Arvosanassa 4 otetaan huomioon osin arvosanan 5 ja osin arvosanan 3 kriteereitä.

3 (hyvä)

Oppilaalla on monipuoliset tekniset taidot, joiden avulla hän pystyy ilmentämään koreografian liikemateriaalia ja tyyli. Oppilaan vuorovaikutus muiden tanssijoiden sekä yleisön kanssa on luontevaa. Tanssija muistaa oman osuutensa teoksessa ja hänen työskentelynsä ja esiintymisensä on varmaa. Tanssijan erityinen vahvuus / vahvuudet huomioidaan arvioinnissa.

2 (tydyttävä)

Arvosanassa 2 otetaan huomioon osin arvosanan 3 ja arvosanan 1 kriteereitä.

1 (hyväksytty)

Oppilaalla on taitoja ilmaista itseään tanssin keinoin ja hän suoriutuu esiintymistilanteesta. Hän pyrkii luomaan suhteen muihin tanssijoihin ja yleisöön. Oppilaalla on tanssilajille ominaisia teknisiä taitoja (esim. liikkuvuutta, voimaa jne.). Tanssijan erityinen vahvuus / vahvuudet huomioidaan arvioinnissa.

KOREOGRAFIN PÄÄTTÖTYÖN ARVIOINNIN KRITEREJÄ (1-5)

5 (erinomainen)

Oppilas on luonut eheän kokonaisuuden, jonka eri osa-alueet tukevat koreografisen idean välittymistä. Liikemateriaali on persoonallista. Teos on dramaturgisesti ja rakenteeltaan mielenkiintoinen. Teoksen visuaalinen ilme, äänimaailma ja tilankäyttö ovat harkittuja. Kokonaisuus on viimeistelty ja tyyllisesti eheä. Oppilaan erityinen vahvuus / vahvuudet huomioidaan arvioinnissa.

4 (kiitettävä)

Arvosanassa 4 otetaan huomioon osin arvosanan 5 ja osin arvosanan 3 kriteereitä.

3 (hyvä)

Teoksen rakenne on selkeä ja pitää yllä katsojan mielenkiinnon. Oppilas on luonut uutta liikemateriaalia ja teos on tyyllisesti tasapainoinen. Äänimaisema ja visualisointi tukevat kokonaisuutta ja teos on huolellisesti harjoitettu. Oppilaan erityinen vahvuus / vahvuudet huomioidaan arvioinnissa.

2 (tydyttävä)

Arvosanassa 2 otetaan huomioon osin arvosanan 3 ja arvosanan 1 kriteereitä.

1 (hyväksytty)

Teoksen koreografinen idea on havaittavissa ja työ on harjoitettu kokonaisuus. Oppilas on käyttänyt työssä omaa liikemateriaalia tavanomaisen ja tutun materiaalin ohella. Oppilaalla on taitoa työstää tanssiesityksen elementtejä (esimerkiksi visualisointi, äänimaailma, tilankäyttö jne.) ja koota niistä kompositio. Oppilaan erityinen vahvuus / vahvuudet huomioidaan arvioinnissa.

LAAJAN OPPIMÄÄRÄN KOKONAI SARVOSANAN KRIT EEREJÄ (1-5)

5 (erinomainen)

Oppilas on opintojensa aikana kehittynyt monipuoliseksi ja taidokkaaksi tanssijaksi niin tanssiteknisesti kuin ilmaisullisesti. Hän on pitkäjänteisen ja motivoituneen opiskelun ansiosta saavuttanut erinomaiset tiedot ja taidot tanssista monipuolisena lajina. (Tanssijan erityinen vahvuus/vahvuudet huomioidaan arvioinnissa)

4 (kiitettävä)

Arvosanassa 4 otetaan huomioon osin arvosanan 5 ja osin arvosanan 3 kriteereitä.

3 (hyvä)

Oppilas on hyvin motivoitunut tanssinopiskeluun ja hän on opintojensa aikana saavuttanut monipuoliset tanssitekniset tiedot ja taidot. Hänen tanssi-ilmaisunsa on kypsynyt luontevaksi. Oppilas on opiskelussaan osoittanut kiinnostusta tanssiin monipuolisena lajina. (Tanssijan erityinen vahvuus/vahvuudet huomioidaan arvioinnissa)

2 (tydyttävä)

Arvosanassa 2 otetaan huomioon osin arvosanan 3 ja osin arvosanan 1 kriteereitä.

1 (hyväksytty)

Oppilas on suorittanut tanssin laajan oppimäärän mukaiset opinnot ja osoittanut pitkäjänteisyyttä harrastuksessa. Hän on omaksunut tanssilajinsa keskeisen liikemateriaalin ja oppinut lajiin liittyvää tapa- ja opiskelukulttuuria. (Tanssijan erityinen vahvuus/vahvuudet huomioidaan arvioinnissa)

TAVOITTEET

PERUSOPINNOT I

SYKSY _____

NIMI _____

OPETTAJA _____

HALUAN KEHITTYÄ SEURAVISSA ASIOISSA

ITSEARVIOINTI

oppilaan merkinnät

opettajan merkinnät

1. PIDÄN TANSSISTA

2. ANNAN MUILLE TYÖSKENTELYRAUHAN

3. HALUAN OPPIA UUSIA ASIOITA TANSSITUNNILLA

4. KUUNTELEN OPETTAJAN ANTAMIA OHJEITA

5. OLEN OPPINUT TANSSITUNNILLA _____

TAVOITTEET

PERUSOPINNOT I

KEVÄT _____

NIMI _____

OPETTAJA _____

HALUAN KEHITTYÄ SEURAVISSA ASIOISSA

ITSEARVIOINTI

oppilaan merkinnät

opettajan merkinnät

1. PIDÄN TANSSISTA

2. ANNAN MUILLE TYÖSKENTELYRAUHAN

3. HALUAN OPPIA UUSIA ASIOITA TANSSITUNNILLA

4. KUUNTELEN OPETTAJAN ANTAMIA OHJEITA

5. OLEN OPPINUT TANSSITUNNILLA _____

PERUSOPINNOT II-III

lukuvuosi _____

NIMI _____

OPETTAJA _____

Omat tavoitteeni alkavalle syyslukukaudelle

Tavoitteiden toteutumisen arviointia

Omat tavoitteeni alkavalle kevätlukukaudelle

Tavoitteiden toteutumisen arviointia

ITSEARVIOINTI	täytetään syksyllä 1 huonosti 2 kohtalaisesti 3 hyvin 4 erittäin hyvin				täytetään keväällä V suunta alaspäin = pysynyt ennallaan % kehitystä tapahtunut									
	oppilaan merkintä				opettajan merkintä									
1. Viihdyn tanssitunnilla.	1	2	3	4	1	2	3	4	v	=	%	v	=	%
2. Minulla on kavereita tanssitunnilla.	1	2	3	4	1	2	3	4	v	=	%	v	=	%
3. Keskityn opetukseen.	1	2	3	4	1	2	3	4	v	=	%	v	=	%
4. Noudatan yhteisesti sovittuja ohjeita.	1	2	3	4	1	2	3	4	v	=	%	v	=	%
5. Tuen toiminnallani tanssitunnin työrauhaa.	1	2	3	4	1	2	3	4	v	=	%	v	=	%
6. Tuen toiminnallani kaikkien viihtyvyyttä.	1	2	3	4	1	2	3	4	v	=	%	v	=	%
7. Haluan oppia uusia asioita tanssitunnilla.	1	2	3	4	1	2	3	4	v	=	%	v	=	%
8. Olen tyytyväinen tanssityöskentelyyni.	1	2	3	4	1	2	3	4	v	=	%	v	=	%
9. Työskentelen omatoimisesti ja itsenäisesti.	1	2	3	4	1	2	3	4	v	=	%	v	=	%
10. Työskentelen yhteistyössä muiden oppilaiden ja opettajan kanssa.	1	2	3	4	1	2	3	4	v	=	%	v	=	%
11. Pidän esiintymisestä.	1	2	3	4	1	2	3	4	v	=	%	v	=	%
12. Huolehdin esiintymisvaatteistani.	1	2	3	4	1	2	3	4	v	=	%	v	=	%

Missä olet mielestäsi hyvä, mitä haluaisit vielä vahvistaa työskentelyssäsi?

SYVENTÄVÄT OPINNOT

SYKSY _____

NIMI _____

OPETTAJA _____

Omat tavoitteeni alkavalle lukukaudelle:

ITSEARVIOINTI (lukukauden lopussa)

5= ERINOMAINEN 4= KIITETTÄVÄ 3= HYVÄ 2= TYYDYTTÄVÄ 1= VÄLTÄVÄ

	Oppilas	Opettaja
1. Selviydyn perustekniikasta	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1

Vahvuudet _____

Mikä kaipaa huomiota _____

2. Venyttelen ja kehitän fyysisiä valmiuksia itsenäisesti	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
--	-----------	-----------

Vahvuudet _____

Mikä kaipaa huomiota _____

3. Ymmärrän annettujen tehtävien tavoitteet	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
--	-----------	-----------

Vahvuudet _____

Mikä kaipaa huomiota _____

4. Keskityn tunneilla	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
------------------------------	-----------	-----------

Vahvuudet _____

Mikä kaipaa huomiota _____

5. Vien liikkeet ja harjoitukset loppuun asti	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
--	-----------	-----------

Vahvuudet _____

Mikä kaipaa huomiota _____

6. Tunnistan eri liikelaadut (katsoessa)	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
---	-----------	-----------

Vahvuudet _____

Mikä kaipaa huomiota _____

7. Hallitsen eri liikelaadut (tehdessä) 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1

Vahvuudet _____

Mikä kaipaa huomiota _____

8. Tunnistan musiikin peruselementtejä 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1
(rytmi, melodia, rakenne)

Vahvuudet _____

Mikä kaipaa huomiota _____

9. Osaan suorittaa liikkeet musikaalisesti ja rytmisesti oikein 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1

Vahvuudet _____

Mikä kaipaa huomiota _____

10. Pidän esiintymisestä 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1

Vahvuudet _____

Mikä kaipaa huomiota _____

11. Saan opettajalta palautetta 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1

Vahvuudet _____

Mikä kaipaa huomiota _____

12. Pystyn vastaanottamaan palautetta 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1

Vahvuudet _____

Mikä kaipaa huomiota _____

13. Osaan antaa palautetta muille 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1

Vahvuudet _____

Mikä kaipaa huomiota _____

Muuta / omien tavoitteiden toteutumisen arviointia

SYVENTÄVÄT OPINNOT

KEVÄT _____

NIMI _____

OPETTAJA _____

Omat tavoitteeni alkavalle lukukaudelle:

ITSEARVIOINTI (lukukauden lopussa)

5= ERINOMAINEN 4= KIITETTÄVÄ 3= HYVÄ 2= TYYDYTTÄVÄ 1= VÄLTTÄVÄ

	Oppilas	Opettaja
1. Selviydyn perustekniikasta	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1

Vahvuudet _____

Mikä kaipaa huomiota _____

2. Venyttelen ja kehitän fyysisiä valmiuksia itsenäisesti	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
--	-----------	-----------

Vahvuudet _____

Mikä kaipaa huomiota _____

3. Ymmärrän annettujen tehtävien tavoitteet	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
--	-----------	-----------

Vahvuudet _____

Mikä kaipaa huomiota _____

4. Keskityn tunneilla	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
------------------------------	-----------	-----------

Vahvuudet _____

Mikä kaipaa huomiota _____

5. Vien liikkeit ja harjoitukset loppuun asti	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
--	-----------	-----------

Vahvuudet _____

Mikä kaipaa huomiota _____

6. Tunnistan eri liikelaadut (katsoessa)	5 4 3 2 1	5 4 3 2 1
---	-----------	-----------

Vahvuudet _____

Mikä kaipaa huomiota _____

7. Hallitsen eri liikelaadut (tehdessä) 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1

Vahvuudet _____

Mikä kaipaa huomiota _____

8. Tunnistan musiikin peruselementtejä 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1
(rytmi, melodia, rakenne)

Vahvuudet _____

Mikä kaipaa huomiota _____

9. Osaan suorittaa liikkeet musikaalisesti ja rytmisesti oikein 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1

Vahvuudet _____

Mikä kaipaa huomiota _____

10. Pidän esiintymisestä 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1

Vahvuudet _____

Mikä kaipaa huomiota _____

11. Saan opettajalta palautetta 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1

Vahvuudet _____

Mikä kaipaa huomiota _____

12. Pystyn vastaanottamaan palautetta 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1

Vahvuudet _____

Mikä kaipaa huomiota _____

13. Osaan antaa palautetta muille 5 4 3 2 1 5 4 3 2 1

Vahvuudet _____

Mikä kaipaa huomiota _____

Muuta / omien tavoitteiden toteutumisen arviointia
